

ligger. Forøvrigt skal jeg ogsaa bemærke, at hvad der — mig bitterligt — gjør, at dette frivillige Kjøb fra Bøndernes Side meget standses, veed det ærede Medlem (Klein) ogsaa meget godt. Han siger nu, at han har havt Leilighed til at lære Salgsplanen at kjende i Enkelthederne; men har det været nogen af Tæsterne muligt trods alle Anstrængelser at blive bekendte med den, og ere ikke de Forlangender, der gjøres for hvert enkelt Sted, saa forskjellige, de Priser, der forlanges for lige store og lige gode Eiendomme, saa forskjellige, at Ingen har kunnet forstaae eller begribe, efter hvilken Plan man er kommen til at fastsætte Priserne saaledes? Tæsterne have henvendt sig overalt, hvor de troede at kunne blive bekendte med denne Salgsplan, men har det været muligt for dem at faae den at se? Det ærede Medlem veed ogsaa meget vel, at han har gjort sig Umage for, at det maatte blive Tæsterne tilladt at lære Salgsplanen at kjende; men mig bitterligt have de ikke hidtil kunnet opnaae denne Tilsigelse. Paa Godscontoiret, hvor de have henvendt sig i denne Anledning, ere de blevne meget haanligt afviste. Det er ikke den Maade, man skal tage Sagen paa, naar man vil, at den skal gaae frivillig. I saa Fald skulde man fremlægge Salgsplanen og lade Bønderne faae Afgang til at kjende den hele Beregning, hvorefter Priserne ere fastsatte, thi da vilde de kunne overbevise sig om, hvad de nu ikke kunne, at man er gaaet frem efter en bestemt Plan, medens det nu for en stor Deel seer ud, som om man er gaaet frem efter personlige Hensyn.

R. Pedersen: Jeg har ikke det Kjendskab til de Salgsvilkår, som ere opstillede for disse to Stiftelses Gøds, at jeg kan have nogen bestemt Mening om, hvorledes Priserne her ere stillede. Det lader til, at det ærede Medlem for Randers Amts 5te Valgkreds (F. Mourier-Petersen) har et større Kjendskab dertil, idet han har udtalt, til hvilke Priser disse Steder blive folgte pr. Tønde Hartkorn, men ihvorvel det maaskee kan synes, at de Priser, som han anthvede, ikke ere for høie, tør man ikke deraf slutte, hvorvidt de ere billige eller ikke. Vi maae erindre, hvilke Principer det

er, der ere fulgte i Loven af 24de April 1860, og som ere de, der ere overførte i nærværende Lovudkast. Det er et Princip her, at den nu levende Tæster og hans Enke i ugift Stand ikke ved nogen Tvang kunne forpligtes til at overtage større Udgifter, end de allerede have. Gaaer man nu ud fra, at disse Tilbud blive gjorte unge Mænd, saaledes at den aarlige Canon, som man nu pleier at kalde det, i Forbindelse med Renterne af Kjøbesummen bethdeligt overskrider de nuværende Afgifter, som ellers, efter Principerne i de Love, vi her have behandlet, ikke kunne forøges før efter den paagjældende Tæsters Død, saa maae vi erindre, at deri ligger en meget bethdelig Udgift, som den paagjældende Tæster i det Dieblig, han som ung Mand bliver Eier, foruden den egentlige Kjøbesum tillige aarlig paatager sig at udbetale. Enhver, som har havt med disse Forhold at bestille og beregnet de Fradrag, som efter de forskjellige Love kunne gjøres paa Grund af Alder eller andre Omstændigheder, vil see, at dette for unge Folk kan trykke ikke ubethdeligt. Men naar dette er Tilfældet, og det troer jeg det er, saavidt jeg har havt Leilighed til at høre — jeg kjender som sagt ikke Salgsvilkårene rigtigt, og Tæsterne kjende dem vistnok heller ikke rigtigt; det forholder sig sikkert saaledes, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) sagde, og det er i alt Fald udtalt for mig, at Tæsterne ikke kjende rigtigt, hvorledes Salgsvilkårene ere —, saa skal man være meget forsigtig med at slutte, om Salgsvilkårene overhovedet ere billige eller ikke. Jeg siger imidlertid ikke dette for at udtale nogen som helst Mening om, hvorledes de ere, thi jeg sagde strax, at jeg ikke dristede mig til at have nogen Mening derom, da jeg ikke kjendte dem tilstrækkeligt.

Jeg maa gjøre den samme Bemærkning ved dette Lovudkast, som jeg tillod mig at fremsætte forrige Aar, og som vel ikke den Gang fandt Billigelse hos det ærede Medlem for Solbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), der var Medforslagsstiller af det daværende Udcast, men som jeg dog ikke kan undlade ogsaa denne Gaag at henlede Opmærksomheden paa, da jeg særligt har havt Leilighed til at gjøre mig temme-